

Les 2.5

Hoe doen we het nu in onze groep?

Doel Blok 2

Leerlingen leren hoe ze zelf (zonder hulp van de leerkracht) conflicten constructief kunnen oplossen.

Leskern

Leerlingen leren dat ze een steentje kunnen bijdragen aan de veiligheid in de groep.

Woorden

de veiligheid, veilig

Materialen

- De Vreedzame Schoolbal
- De poster Zo doen we het in onze groep (gemaakt in Blok 1)
- Kletskaarten

Vorbereiding

- Maak voor uzelf een analyse van uw groep waarbij u:
 - nagaat hoe de leerlingen in staat zijn zich te houden aan de afspraken die zij met elkaar hebben gemaakt.
 - stilstaat bij de sfeer in uw groep. Hoe zit het met binnen- en buitensluiten? Hoe is de rolverdeling? Hoe gaan kinderen met conflicten om? Voelt ieder kind zich veilig? Hoe gaan ze om met sociale media?
 - eventueel de uitkomsten van de veiligheidsmeting inbrengt in plaats van Hoe staan wij ervoor?
- Leg voor de leerlingen de Kletskaarten klaar.

Agenda

- ▶ Binnenkomer
- ▶ Wat gaan we doen en leren?
- ▶ Hoe sta jij ervoor?
- ▶ Hoe staan wij ervoor?
- ▶ Welk steentje draag je bij aan onze groep?
- ▶ Wat hebben we gedaan en geleerd?
- ▶ Afsluiter

▶ Binnenkomer

Doe een binnenkomer, bijvoorbeeld onderstaande.

Opstekerbal

De leerlingen gaan in de kring staan. Een leerling is de stopper, die gaat buiten de kring staan met de rug naar de kring. De leerlingen geven de Vreedzame Schoolbal door tot de stopper 'stop' roept. De leerlingen bedenken vervolgens opstekers voor hun klasgenoot die de bal in handen heeft. Laat twee of drie kinderen een opsteker geven. Sta ook even stil bij het effect van de opstekers. Speel een paar rondes.

▶ Wat gaan we doen en leren?

Iedere juf en meester hier op school vindt het belangrijk dat iedereen zich **veilig** voelt op school. Dit vinden we belangrijk, omdat je je dan meer op je gemak voelt in de groep. En omdat je dan goed kunt leren en samen kunt werken en spelen. Tijdens Blok 1 maken we ieder jaar afspraken over de manier waarop we met elkaar om willen gaan. Iedereen kan zijn steentje bijdragen.

We zitten nu al weer twee maanden op school en dan is het belangrijk om te bekijken of iedereen zich veilig voelt in onze groep. Hoe doen we het nu in onze groep?

Neem de agenda door en vraag of iedereen akkoord is.

▶ Hoe sta jij ervoor?

Pak de afspraken die met de groep gemaakt zijn erbij in de kring. Deze afspraken hebben we met elkaar gemaakt de afgelopen weken. We bekijken vandaag hoe we dit doen.

Kondig aan dat de kinderen nu eerst een gesprek met zichzelf houden en dat ze de vragen in hun hoofd mogen beantwoorden. Ze doen dit puur voor zichzelf. Leg uit dat er misschien kinderen zijn die hierover alleen met u willen praten en vertel ze wanneer ze daarvoor de mogelijkheid hebben.

Laat de vragen om over na te denken in Presenter zien:

- Hoe vind ik de sfeer in de groep?
- Hoe gaan we in onze groep met de afspraken om?
- Is het veilig in onze groep?
- Waar kan ik mijn steentje bijdragen aan de sfeer in de groep?

Geef de leerlingen een paar minuten denktijd.

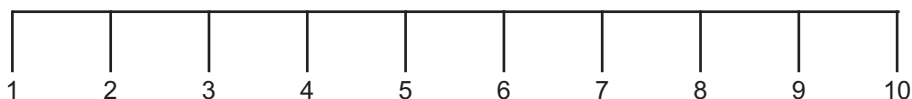

▶ Hoe staan wij ervoor?

We gaan nu kijken hoe we het doen als groep. Geef ieder kind een blaadje. Geef een cijfer tussen 1 en 10. Dat cijfer staat voor hoe veilig we ons voelen in onze groep. Schrijf je cijfer op het blaadje. Schrijf ook waarom je dat cijfer geeft (argument of voorbeeld). Leg uit dat we ons richten op de groep, niet op individuele kinderen. Hiermee voorkomt u dat kinderen elkaar gaan beschuldigen.

Laat leerlingen in tweetallen kort uitwisselen welk cijfer ze gegeven hebben en waarom. Laat de briefjes door een leerling verzamelen. Teken op het bord of op een groot vel papier een barometer van 1 tot 10:

We gaan kijken welke cijfers jullie hebben gegeven voor de **veiligheid** in de groep. Doe dit door de leerling de cijfers van de blaadjes te laten opnoemen. Turf de cijfers op het bord. Noteer tot slot de totalen onder de cijfers op het bord en bereken het gemiddelde van alle cijfers.

Sta kort stil bij de uitkomst. *Hadden jullie dit cijfer verwacht?* Laat twee leerlingen kort reageren.

Maak nu groepjes van vier en laat ze in gesprek gaan over de volgende vragen die u via Presenter kunt laten zien:

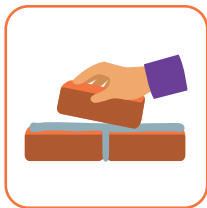
- Waar ligt het aan dat we dit cijfer scoren als groep?
- Wat lukt al goed? Waar zijn we trots op?
- Wat kunnen we beter?
- Hoe kunnen we elkaar daarbij helpen?

Laat elk groepje een paar verbeterpunten noemen. Neem hierin de volgende aandachtspunten mee:

- Focus op wat er al goed gaat, daar liggen aanknopingspunten om de sfeer te versterken.
- Stel vragen als:
 - o *Wat lukt al goed? Waar zijn we trots op?*
 - o *Is het nodig om afspraken bij te stellen? Welke en hoe?*
 - o *Is het nodig om een extra afspraak te maken? Waarover?*
 - o *Hoe kunnen we elkaar herinneren aan afspraken?*
 - o *Eventueel: Wie heeft hulp nodig van een maatje of van de hele groep?*

Noteer de belangrijkste conclusies en hang ze zichtbaar in het lokaal, zodat u er later weer op terug kunt komen. Geef aan dat u over een paar weken opnieuw met de groep wilt bekijken of het cijfer verhoogd is. Welk cijfer wil de groep dan halen? Welk doel is dan bereikt?

Als er nog tijd over is:

► Een afspraak met jezelf

Laat iedere leerling een afspraak met zichzelf maken (een voornemen). *Welk steentje wil jij bijdragen aan de groep?*

Geef denktijd. Vraag of er kinderen zijn die hun afspraak met zichzelf willen delen met de groep.

► Wat hebben we gedaan en geleerd?

Besprek met de leerlingen wat in deze les is gedaan. *Wat levert deze les ons op? In dit blok hebben we bekeken hoe we als groep omgaan met conflicten. In deze laatste les hebben we een cijfer gegeven aan de sfeer in onze groep en bedacht hoe we de sfeer (nog) beter kunnen maken. Tot slot hebben we allemaal bedacht hoe we een steentje kunnen bijdragen aan onze groep.*

De leerlingen mogen de Kletskaarten straks mee naar huis nemen.

Wilt u de leerlingen nog meer aanbieden? Neem een kijkje op de website voor meer lesmateriaal en activiteiten die goed passen bij dit blok.

Maak bij het vervolg zo nodig gebruik van interventies zoals De oplossingsgerichte pest-aanpak.

► Afsluiter

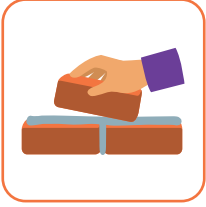
Kies een afsluiter. Of doe onderstaande afsluiter.

Geluiden nadoen en veranderen

Vraag een leerling een geluid te maken (klappen, fluiten, stampen, vingers knippen).

De volgende herhaalt het geluid en voegt er een eigen geluid aan toe. Zo gaan de geluiden de kring rond.

Vervolgactiviteiten

▶ Een sfeercommissie

Nodig een paar leerlingen uit zitting te nemen in de sfeercommissie. Deze kinderen (vier of vijf) hebben als taak:

- te observeren hoe de groep omgaat met de verbeterpunten.
- aan kinderen te vragen hoe ze het vinden in de groep.
- leuke activiteiten te bedenken om de sfeer (nog) beter te maken.

U kiest kinderen die doorgaans de sfeer versterken en kinderen die het lastig vinden zich aan de groepsafspraken te houden.

▶ Zo doen we het in onze groep

Maak de (bijgestelde) afspraken zichtbaar in de groep. Hang de afspraken die onderwerp van gesprek waren op een prominente plek in het lokaal. Laat ook de schaal van 1-10 zichtbaar hangen in het lokaal, zodat u deze de volgende keer weer kunt gebruiken en de cijfers kunt vergelijken.

Woordmuur

veilig

zonder gevaar (iemand die veilig is, hoeft niet bang te zijn)

de veiligheid

het zonder gevaar zijn